

اخلاص

ویژه نوجوان ۲ (دییرستان)

صالحین استان زنجان
www.SalehinZn.ir

اخلاص:

«قُلْ أَتَحَاْجُّوْنَآ فِی اللّهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ وَلَنَا اَعْمَالُنَا وَلَكُمْ اَعْمَالُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ»^۱ بگو: آیا درباره ی خدا با ما بحث و گفتگو می کنید با آنکه او پروردگار ما و پروردگار شماست و در حالی که کردارهای ما از آن ما و کردارهای شما از آن شماست و ما برای او اخلاص می ورزیم؟

بحث ما در باره اخلاص است. خالص کردن اعمال کار آسانی نیست. گاهی برای تصفیه کردن آب دریا، باید آن را از چندین فیلتر گذراند تا آب، صاف و شیرین شود. چه کنیم که فیلتر اعمال ما به صافی و تمیزی برسد؟ چه کار کنیم که اعمالمان خالص شود؟

خداوند متعال فرموده: کارها باید برای رضای من انجام شود و تا از این فیلتر رضای خدا نگذرد، هیچ عملی پاک و خالص نمی گردد. خداوند می فرماید: من شریک خوبی هستم؛ هرکس عملی را برای من و غیر من انجام دهد، من همه آن را به شریکم می دهم یعنی حتی اگر ۹۹ درصد عمل را برای من و یک درصد را برای دیگری انجام دهد، ارزش آن از بین می رود. مرحوم شیخ رجعی خیاط می گوید: به کوه بی بی شهربانو رفته بودم که در بین راه، به شخصی از اهل ریاضت برخوردم. به او گفتم: حاصل ریاضت هایت چیست؟ آن شخص، سنگی را برداشت و تبدیل به گلابی کرد و به من تعارف کرد. به او گفتم: این کار را برای من کردی، بگو بینم برای خدا چه داری و چه کرده ای؟ مرتاض با شنیدن این سخن به گریه افتاد.^۲ و امام راحل نیز می فرماید: و اگر خدای تبارک و تعالی در تو اخلاص و صدق دید، تو را به سلوک حقیقی راهنمایی می کند و کم کم چشمت را از عالم، کور می کند و دلت را از غیر خودش وارسته و به خودش پیوسته کند.^۳ و اما اخلاص را باید از دیدگاه حضرت امام (ره) و مقام معظم رهبری یاد بگیریم، ایشان می فرمایند:

اخلاص یعنی انسان، کار را برای خدا و به عشق او انجام وظیفه بکند. کار را برای هوای نفس، برای رسیدن به مال، ثروت، مقام، نام نیک، قضاوت تاریخ، انگیزه های نفسانی، حسد، اشباع صفت پلید حسد، طمع، حرص، زیاد طلبی، افزون طلبی و اینها نکند. کار را فقط برای خدا انجام دهد. شخصی در مسجد، مدرسه، خانه یک کاری انجام می داد و سریع به همه می گفت، اما شخص دیگری کاری می کرد و انتظار پاداش از هیچ کس جز خدا نداشت. آن که اهل اخلاص بود، الان یکی از اساتید عالی حوزه و دانشگاه است و آن دیگری که انتظار تشکر از خلق خدا را داشت، در اعمالش به جایی نرسید و شنیدم که خامش را هم طلاق داده است.

بقره ۱۳۹

تفسیر المیزان، ج ۱، ص ۷۱

۳- امام خمینی (ره)، شرح حدیث جنود عقل و جهل ص ۸۶

طاعت آن نیست که بر خاک نهی پیشانی صدق پیش آر که اخلاص به پیشانی نیست^۴

نمونه و مصداق بارز اخلاص، حضرت امام خمینی (ره) می باشد که نقل می کنند در یکی از سفرهایشان به محلات که مصادف بود با ماه مبارک رمضان، در مسجدی دور افتاده و بسیار کوچک که یک اتاق گلی بیشتر نداشت، به اقامه جماعت می پرداختند؛ این در حالی بود که عده ای از علما به ایشان پیشنهاد کردند که در مسجد جامع شهر، اقامه جماعت بفرمایند، اما آن بزرگوار قبول نکرد و فرمودند:

در مسجد جامع کسی هست که اقامه جماعت کند ولی در این مسجد، کسی نیست که اقامه کند؛ لذا این مسجد را باید احیا کرد. پاکی نیت و اخلاص در عمل، تأثیر آن اعمال را در زندگی انسان و خودسازی بالا می برد. چنان چه امام باقر (ع) می فرماید: «ما اخلص العبد الايمان بالله عزوجل اربعين يوما الا زهده الله عزوجل في الدنيا و بصره داء ها و دواء ها فاثبت الحكمه في قلبه و انطق بها لسانه^۵» هیچ بنده ای، چهل روز ایمان خود را به خداوند عزوجل خالص نکند، مگر این که خداوند عزیز و بزرگ، او را به دنیایی رغبت و نسبت به درد و درمان آن، بینا گرداند و حکمت را در دلش استوار کند و زبانش را بدان گرداند.

و همچنین امام صادق (ع) می فرماید:

«العمل الخالص الذي لا تريد ان يحمداك عليه احد الا الله عزوجل»؛ «عمل خالص آن است که توقع ستایش بر عمل، جز از خداوند نداشته باشی.

نتیجه می گیریم که رمز ماندگاری و تأثیر اعمال و رفتار و عبادات انسان، به درجه خلوص نیت فرد است و هر چه این درجه خلوص بالاتر، اثر عمل بیشتر است و نهایتاً به عنوان نوری پر فروغ تا قیامت همراه انسان است.

سعدی

کافی . ج ۲ ص ۱۶

کافی . ج ۲ ص ۱۶ و بحار الانوار . ج ۶۷ ص ۲۳۰

